Opracowano na podstawie: t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1160, z 2026 r. poz. 1154.

U S T A W A

z dnia 30 marca 2001 r.

o rolniczych badaniach rynkowych

Art. 1. Ustawa reguluje sposób prowadzenia rolniczych badań rynkowych polegających na zbieraniu i opracowywaniu informacji o poziomie cen i wielkości obrotu artykułami rolno-spożywczymi niezależnie od miejsca jego prowadzenia, związanych z danym przedsiębiorcą.

Art. 2. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

1) artykuły rolno-spożywcze – produkty rolne w postaci surowców, półproduktów, wyrobów gotowych otrzymywanych z tych surowców i półproduktów, w tym środki spożywcze, a także zwierzęta gospodarskie oraz ryby;
2) dane rynkowe – informacje o poziomie cen i wielkości obrotu artykułami rolno-spożywczymi niezależnie od miejsca jego prowadzenia, związanych z przedsiębiorcą;
3) przedsiębiorca – przedsiębiorcę w rozumieniu *ustawy z dnia 19 listopada 1999 r. – Prawo działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 101, poz. 1178, z późn. zm.*[1)]*)*[2)], a także osoby fizyczne lub prawne prowadzące działalność wytwórczą w rolnictwie w zakresie upraw rolnych oraz chowu, hodowli zwierząt, ogrodnictwa, warzywnictwa, leśnictwa oraz rybactwa śródlądowego.

Art. 3. 1. Rolnicze badania rynkowe prowadzi minister właściwy do spraw rynków rolnych.

---

1) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 86, poz. 958 i Nr 114, poz. 1193, z 2001 r. Nr 49, poz. 509, Nr 67, poz. 679, Nr 102, poz. 1115 i Nr 147, poz. 1643, z 2002 r. Nr 1, poz. 2, Nr 115, poz. 995 i Nr 130, poz. 1112, z 2003 r. Nr 86, poz. 789, Nr 128, poz. 1176 i Nr 217, poz. 2125, z 2004 r. Nr 54, poz. 535, Nr 91, poz. 870 i Nr 173, poz. 1808, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, z 2008 r. Nr 141, poz. 888, z 2009 r. Nr 18, poz. 97 oraz z 2011 r. Nr 131, poz. 764 i Nr 171, poz. 1016.

2) Obecnie ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 584, 699, 875 i 978), na podstawie art. 86 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 173, poz. 1808, z 2006 r. Nr 225, poz. 1636, z 2008 r. Nr 141, poz. 888, z 2009 r. Nr 18, poz. 97 oraz z 2011 r. Nr 131, poz. 764), która weszła w życie z dniem 21 sierpnia 2004 r.

2. Do zadań ministra właściwego do spraw rynków rolnych w zakresie prowadzenia rolniczych badań rynkowych należy:

1) opracowywanie metodologii rolniczych badań rynkowych;
2) zbieranie danych rynkowych;
3) tworzenie i zarządzanie elektroniczną bazą danych obejmującą dane rynkowe oraz ich zabezpieczanie;
4) przetwarzanie oraz analiza danych rynkowych;
5) udostępnianie i rozpowszechnianie wyników rolniczych badań rynkowych;
6) szkolenie w zakresie rolniczych badań rynkowych.

3. (uchylony)

4. (uchylony)

Art. 4. 1. Przedsiębiorcy sprzedający lub kupujący artykuły rolno-spożywcze, domy maklerskie, domy składowe oraz przedsiębiorcy prowadzący giełdy towarowe są obowiązani do nieodpłatnego przekazywania danych rynkowych, jeżeli:

1) są objęci zakresem zbierania danych rynkowych określonym w rozporządzeniu, o którym mowa w art. 9;
2) zostali zawiadomieni przez ministra właściwego do spraw rynków rolnych.

2. Wybór giełdy towarowej, domu maklerskiego, domu składowego oraz innego przedsiębiorcy sprzedającego lub kupującego artykuły rolno-spożywcze do nieodpłatnego przekazywania danych rynkowych następuje w drodze losowania lub doboru celowego spośród przedsiębiorców spełniających warunki, o których mowa w art. 9 ust. 1.

3. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, zawiera informacje o zakresie, formie i terminach przekazywania danych rynkowych.

Art. 5. 1. Wyniki rolniczych badań rynkowych są jawne.

2. Wyniki rolniczych badań rynkowych są udostępniane i rozpowszechniane w szczególności przez:

1) wydawanie biuletynów informacyjnych lub
2) zamieszczanie ich na stronie internetowej ministerstwa obsługującego urząd ministra właściwego do spraw rynków rolnych.

Art. 6. 1. Dane rynkowe mogą być wykorzystywane tylko w celu wykonania ustawy.

2. Dane osobowe przedsiębiorcy są chronione na zasadach określonych w przepisach o ochronie danych osobowych.

Art. 7. 1. Minister właściwy do spraw rynków rolnych może zlecić zbieranie danych rynkowych podmiotom, które zapewnią niezbędne warunki do zbierania tych danych, a w szczególności posiadają warunki organizacyjne i techniczne umożliwiające zbieranie danych rynkowych.

2. Zlecenie, o którym mowa w ust. 1, określa w szczególności:

1) miejsce zbierania danych rynkowych oraz ich zakres;
2) termin i sposób zbierania danych rynkowych;
3) termin i formę przekazywania danych rynkowych ministrowi właściwemu do spraw rynków rolnych;
4) sposób zabezpieczenia danych rynkowych podczas ich zbierania, przetwarzania i przekazywania.

Art. 8. 1. Kontrolę prawidłowości przekazywanych danych rynkowych przez przedsiębiorców, o których mowa w art. 4 ust. 1, prowadzi Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

2. Kontrolę przeprowadza się zgodnie z przepisami o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych obowiązującymi w tym zakresie.

3. Główny Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, zwany dalej „Głównym Inspektorem”, w celu przedstawienia wyników kontroli, o której mowa w ust. 1, przekazuje ministrowi właściwemu do spraw rynków rolnych kopię protokołu kontroli w terminie 14 dni od dnia podpisania tego protokołu.

3a. Kopię protokołu kontroli, o której mowa w ust. 1, przechowuje się przez okres niezbędny do analizy wyników tej kontroli, niedłuższy niż 5 lat.

4. Minister właściwy do spraw rynków rolnych określi, w drodze rozporządzenia, przedsiębiorców i rodzaj artykułów rolno-spożywczych objętych kontrolą prawidłowości przekazywania danych rynkowych, a także częstotliwość przeprowadzania takiej kontroli, mając na względzie konieczność uzyskania informacji dotyczących wiarygodności przekazywanych danych rynkowych oraz zapewnienie możliwości porównania danych ujętych w dokumentach ze stanem faktycznym.

Art. 9. 1. Minister właściwy do spraw rynków rolnych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres zbieranych danych rynkowych oraz sposób wyłaniania przedsiębiorców obowiązanych do ich przekazywania, a także formę i terminy przekazywania tych danych, kierując się metodologią badań oraz zasadami obowiązującymi w tym zakresie w prawie Unii Europejskiej.

2. Minister właściwy do spraw rynków rolnych może określać, w drodze rozporządzenia, wzory formularzy do zbierania danych rynkowych, z uwzględnieniem zakresu zbierania danych rynkowych.

Art. 10. Kto:

1) ujawnia lub w sposób niezgodny z ustawą wykorzystuje dane rynkowe, z którymi zapoznał się w związku z wykonywaniem pracy lub czynności na zlecenie prowadzącego rolnicze badania rynkowe,
2) (uchylony)
3) będąc obowiązanym do nieodpłatnego przekazywania danych rynkowych uniemożliwia wykonanie kontroli prawidłowości przekazywania danych rynkowych albo na żądanie osoby upoważnionej do kontroli nie przekazuje informacji związanych z przedmiotem kontroli, w szczególności nie udziela pisemnych lub ustnych wyjaśnień w sprawach objętych kontrolą

– podlega karze grzywny.

Art. 11. Orzekanie w sprawach o czyny wymienione w art. 10 pkt 1 i 3 następuje na podstawie przepisów o postępowaniu w sprawach o wykroczenia.

Art. 11a. 1. Kto wbrew obowiązkowi określonemu w art. 4 ust. 1 nie przekazuje danych rynkowych, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 1, lub nie przekazuje tych danych w terminach określonych w tych przepisach, lub przekazuje je niezgodnie z formą lub zakresem określonym w tych przepisach, lub przekazuje dane rynkowe zawierające nieprawdziwe lub niekompletne informacje, podlega administracyjnej karze pieniężnej w wysokości do trzykrotnego przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń

Społecznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1749 oraz z 2026 r. poz. 26 i 425), za rok poprzedzający rok nałożenia kary, nieniższej jednak niż 1000 zł.

2. Administracyjną karę pieniężną wymierza, w drodze decyzji, Główny Inspektor albo wojewódzki inspektor jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, zwany dalej „wojewódzkim inspektorem", właściwy ze względu na miejsce przeprowadzenia kontroli.

3. Ustalając wysokość administracyjnej kary pieniężnej, Główny Inspektor albo wojewódzki inspektor uwzględnia stopień szkodliwości czynu, zakres naruszenia, dotychczasową działalność kontrolowanego przedsiębiorcy i wielkość jego przychodu.

4. Przed ustaleniem wysokości administracyjnej kary pieniężnej Główny Inspektor albo wojewódzki inspektor może żądać okazania dokumentów związanych z ustaleniem okoliczności, o których mowa w ust. 3, w szczególności dotyczących przychodu kontrolowanego przedsiębiorcy.

5. W przypadku niskiego stopnia szkodliwości czynu, niewielkiego zakresu naruszenia lub braku stwierdzenia istotnych uchybień w dotychczasowej działalności kontrolowanego przedsiębiorcy można odstąpić od wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej.

6. O odstąpieniu od wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej rozstrzyga, w drodze decyzji, Główny Inspektor albo wojewódzki inspektor.

7. Termin zapłaty administracyjnej kary pieniężnej wynosi 30 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stała się ostateczna.

8. Administracyjna kara pieniężna jest wpłacana na rachunek bankowy odpowiednio Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych albo wojewódzkiego inspektoratu jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych.

9. W zakresie nieuregulowanym w niniejszej ustawie i w ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691) do administracyjnych kar pieniężnych stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2026 r. poz. 622, 825, 846, 875, 1098 i 1154), z tym że uprawnienia organów podatkowych przysługują Głównemu Inspektorowi albo wojewódzkiemu inspektorowi właściwemu ze względu na miejsce przeprowadzenia kontroli.

Art. 12. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2002 r.